

Kompostimine

Otepää valla jäätmehoolduseeskirja kohaselt on kompostimise tingimusteks:

Vastavate võimaluste ja tingimuste olemasolul võib tekkekoha kinnistul rakendada biolagunevate jäätmete kohtkompostimist. Aia- ja haljastusjäätmeid võib kompostida lahtiselt aunas, köögi- ja sööklajajäätmeid tiheasustusalal ja kompaktse hoonestusega alal kompostriga ning hajaasustusalal kompostriga või lahtiselt aunas.

Kompostimisel tuleb biolagunevad jäätmed kompostida tervisele ja ümbruskonnale ohutult nii, et see ei soodustaks kahjurite levikut ega tekitaks muid häiringuid. Komposti ei tohi panna jäätmeid, mis muudavad komposti kasutamiskõlbmatuks. Kompostrid ja aunad peavad paiknema naaberkindistust vähemalt kolme meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti ning vähemalt 10 meetri kaugusel kaevust. Biolagunevate jäätmete kompostimisel tuleb tagada, et toimuksid aeroobsed lagunemisprotsessid. Korrastamata, roiskuva, haisva, taimehaigusi levitava, keskkonnale ja inimese tervisele ohtliku ja mittesobivasse kohta rajatud kompostimiskoha peab kinnistu omanik omal kulul likvideerima.

Kui biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid ei ole kinnistul eeskirja kohaselt võimalik kompostida peab kinnistul olema toidu- ja köögijäätmete teistest jäätmetest eraldi kogumiseks vastav konteiner ning sellega kogutavad jäätmed tuleb anda üle jäätmevedajale. Kui biolagunevad aia- ja haljastusjäätmeid ei ole kinnistul eeskirja kohaselt võimalik kompostida, tuleb need anda üle jäätmevedajale, viia jäätmejaama või muusse nõuetekohasesse kogumiskohta.

Peamised kompostimisvõimalused:

1) Tavaline komposter

Kompostri võib poest osta või ise ehitada. Pealt ja külgedelt peab komposter olema kinnine. Soovitav on komposter vooderda metallvõrguga, et hoida närilised eemal.

2) Aunkompostimine

Kompostimine lahtiselt aunas. Ei vaja kasti.

3) Kiirkomposter

4) Kottkompostimine

5) Vermikomposter

Kompostimist soodustavad sammud:

- Materjalide õige tasakaal - kompostisegus peab olema enam-vähem pooleks rohelist materjali (kartulikoored, värskelt niidetud muru ja toidujäätmeid) ning kiulist materjali (näiteks kuivanud lehed, oksaraod, majapidamispaber, saepuru).
- Kompost tuleb laduda kihiti (näiteks muruniide, köögijäätmed, muld, turvas, oksad, lehed) ja lisada peenemaid okse või puistematerjali. Kui kompostis on vaheldumisi toidujäätmed aiajäätmetega, siis tõuseb kompostis temperatuur ja kompostimise protsess toimib.
- Õhulisuse tagamine - liiga tihe või liiga märg kompost hakkab mädanema, sel juhul on vaja lisada kompostile oksaraage, mulda, turvast, mätta mulda, heina, hekseldatud põhku või ka ökopelletteid. Samuti tuleb komposti segada või hargiga komposti õhutada/kohendada.
- Niiskuse tasakaal - liigne kuivus ei lase kompostil kuumeneda ja kompostimise protsessid ei saa käivituda. Sel juhul võib komposti kasta. Liigne niiskus hävitab aga vajalikud mikroorganismid ning kompost hakkab mädanema ja haisema. Sel juhul segada komposti hulka kiulist materjali õhutamiseks.
- Toitained süsinik ja lämmastik - oksad, oksahake, muru, hein, kuivanud puulehed sisaldavad vähe lämmastikku. Komposti käima minemiseks on lämmastikku juurde vaja. Rohkelt on lämmastikku näiteks köögijäätmetes, aiajäätmetes, värskelt niidetud murus, nõgestes, aga ka sõnnikus.

Lisainfo leitav: <https://kliimaministeerium.ee/biojaatmed> ning <https://kompostiljon.ee/>.

EESTI
JÄÄTMEHOOLDUSKESKUS